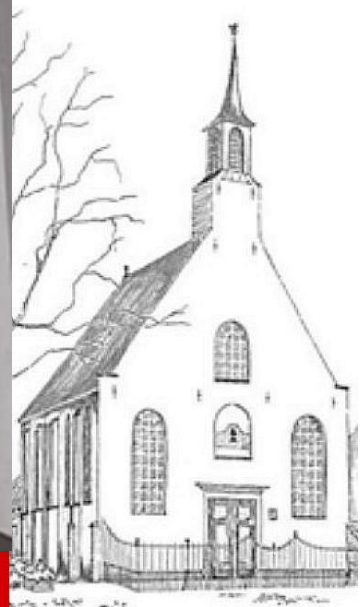

kerkblad DE VERBINDING

Protestantse Kerk

Protestantse gemeenten
Lage Zwaluwe en Terheijden - Wagenberg

8^e jaargang, oktober 2025

Predikant

Ds. Marijn Gilhuis
Amerweg 2A, 4926 CZ Lage Zwaluwe
T: 0168 - 85 34 45 / 06 - 18 31 56 90
E: marijngilhuis@gmail.com

Kerkelijk medewerker

Jolanda Vos - van der Linde
Kapucijnenhof 10, 4904 RB Oosterhout
Werkdagen: dinsdag en woensdag
T: 06 - 22289713
E: jolandavos.kerkwerk@gmail.com

Protestantse gemeente Lage Zwaluwe

E: info@protestantsegemeentelagezwaluwe.nl
W: www.protestantsegemeentelagezwaluwe.nl

Voorzitter: Ad Verdoorn
Kerkstraat 57, 4926 CV Lage Zwaluwe
T: 06 - 30702705
E: ad.verdoorn@noa-advies.nl

Scriba: Kees Groeneveld
Schoven 1, 4926 DR Lage Zwaluwe
T: 06 - 11 41 27 80
E: scribalz@outlook.com

Protestantse gemeente Terheijden - Wagenberg

E: info@pkn-terheijdenwagenberg.nl
W: www.pkn-terheijdenwagenberg.nl

Scriba en vicevoorzitter: Annette Houtekamer - van Dam
Hartelweg 22, 4825 BZ Breda
T: 076 - 5870320
E: jaapannettehoutekamer@ziggo.nl

De foto op de voorpagina is gemaakt door een vrijwilliger van Stichting het Witte Kerkje

*Dit kerkblad is een uitgave van de Protestantse gemeenten
Lage Zwaluwe en Terheijden - Wagenberg*

*Kopij novembernummer inleveren tot 20 oktober 2025
kerkblad.de.verbinding@gmail.com*

Redactie
Loes van der Eijk

Van de redactie

Eigenlijk is één voorpagina niet genoeg voor De Verbinding van deze maand. Het was uiteindelijk de havik, die met een - hopelijk unieke - actie de voorpagina haalde, maar verderop in deze Verbinding vindt u nog meer foto's die zo op de voorpagina hadden gekund. Deze Verbinding is zo vol geworden dat er zelfs een last minute 'advertentie' op de pagina met de kerkdiensten staat.

Natuurlijk leest u hoe het verhaal van de havik afliep, maar ook hoe het verder gaat met de verbinding tussen onze beide gemeenten en de naam die we samen gaan dragen.

Leest u vooral ook de verhalen. Over sommige zou je kunnen blijven praten, van andere word je stil.

Loes van der Eijk

Kerkdiensten

Meerijden gezamenlijke kerkdiensten:

- Wilt u vanuit Terheijden meerijden naar Lage Zwaluwe, neem dan contact op met Annette Houtekamer, tel. 076 – 58 70 320.
 - Wilt u vanuit Lage Zwaluwe meerijden naar Terheijden, neem dan contact op met Reina Faasen, 0168 – 48 30 20.
- In Lage Zwaluwe is er ook een meerij-app. U kunt u aanmelden bij Nelleke ten Haaf, 06 – 81 89 30 74.

Zondag 05 oktober

Zestiende zondag na Trinitatis

Terheijden

10.00 uur: ds. W. Bisschop
Diaconiecollecte: Annahuis Breda

Zondag 12 oktober

Zeventiende zondag na Trinitatis

Terheijden

10.00 uur: mw. B. Hofland
Diaconiecollecte: Voedseldozen

Zondag 19 oktober

Achttiende zondag na Trinitatis

DE GANSHOEK Lage Zwaluwe

10.00 uur: ds. J. Scholten
Diaconiecollecte: KIA Noodhulp

Zondag 26 oktober

Negentiende zondag na Trinitatis

Terheijden

10.00 uur: dhr. B. Hendriksen
Diaconiecollecte: Tools To Work

Diensten in de Ganshoek
Lage Zwaluwe

De diensten zijn in de ontmoetingsruimte van de Ganshoek. De diensten zijn voor iedereen toegankelijk.
U bent van harte welkom!

Op 19 oktober is de ochtenddienst om 10.00 uur in de ontmoetingsruimte van de Ganshoek. Er is dan geen avonddienst.

SOVAK vieringen

De vieringen zijn in het Activiteitscentrum
Gruijtplein, Koningsveld 1, 4844 TR Terheijden.
U bent van harte welkom!
De volgende vieringen zijn op

Zaterdag 18 oktober om 19.00 uur
Mw. L. van der Wel

**Aktie
Postcodeloterij**

Alle deelnemers van de Postcode-loterij ontvangen weer de Postcode-loterij Cadeaukaart. Vanwege de inflatie is de waarde dit jaar verhoogd naar 15 euro. Deze waardebon kan besteed worden aan vegetarische producten bij Albert Heijn.

Natuurlijk kunt u deze kaart zelf gebruiken, maar u kunt er ook voor kiezen om iemand anders blij te maken met deze cadeaukaart. Voor veel gezinnen met een klein budget zou dit een welkome aanvulling zijn.

Vorig jaar hebben we met deze actie veel gezinnen een extraatje kunnen geven. Doet u ook nu mee?

De bonnen zijn geldig tot en met 19 oktober 2025. LET OP : De bonnen moeten wel eerst door u geactiveerd worden.

Daarna kunt u ze inleveren bij Annie Meijer,
Nieuwlandsedijk 113 of Cocky Bongers, Dr.
Schaepmanstraat 18 beide te Lage Zwaluwe.

In Terheijden kunt u de bonnen inleveren bij het Witte Kerkje of bij één van de kerkenraadsleden. Bij voorbaat hartelijk dank.

Uit de kerkenraad

Samenvatting notulen van de gezamenlijke kerkenraadsvergadering 9 september 2025

Annette Houtekamer heet ons welkom en opent de vergadering. Na lange tijd sluit ook Joke weer aan: daar zijn we blij mee!

Marijn Gilhuis begint zijn opening met het ontsteken van een kaars: licht in een donkere wereld. Vervolgens neemt hij ons mee in het boek van Kees van Ekris, de nieuwe scriba van de PKN, genaamd "De magie van het geloof". In dat boek gaat de schrijver op zoek naar theologie en geloof in het leven van een zeer divers gezelschap. Van een Utrecht supporter, via Stef Bos en een Rabo-topman naar de pastor van Schiphol. Zijn rondgang eindigt bij de evangelist Marcus. Kees van Ekris is in de gesprekken degene die vooral luistert. Dat past bij zijn insteek: vanuit de theologie geen begrippen opdringen, maar luisteren tot je iets heiligs ervaart in het gesprek, in het luisteren naar die ander. Het gaat om nieuwsgierigheid zonder oordeel. Dat kan ons allemaal helpen: kijken voorbij de werkelijkheid die we in eerste instantie zien, in ons eigen dorp, in Nederland en in de wereld om ons heen.

Daarna gaat Marijn ons voor in een kort gebed.

Moderamen

- Proces samengaan

Afgelopen week is er een digitaal overleg geweest tussen Roelof van den Broek, Ad Verdoorn en Annette Houtekamer. Hierbij is vooral besproken wat ons te doen staat om de datum van 1-1-2026 te halen. Het belangrijkste is dat we eind september de stukken rechtsgeldig ondertekend overleggen, zodat dit eind oktober besproken kan worden in het BRC. Denk hierbij aan het Beleidsplan, nieuwe aanstellingen voor Marijn en Jolanda, de samenstelling van de kerkenraad en meer. Vanuit Lage Zwaluwe is een ondertekening door Ad en Kees voldoende, vanuit Terheijden-Wagenberg moet dat door de voltallige kerkenraad gebeuren. De stukken moeten ook nog worden voorgelegd aan onze gemeenteleden. Verder moet het CCBB akkoord gaan. Gelukkig is notaris Geerse al bezig om zaken voor te bereiden.

- Naamgeving

Voor het inrichten van het LRP is de naamgeving van belang. We hebben afgelopen zondag de nodige suggesties opgehaald en besluiten te

kiezen voor Protestantse Gemeente De Verbinding te Lage Zwaluwe, Terheijden en Wagenberg. Iets met Drimmelen in de naam was ook populair, maar lijkt al vergeven door het binnenkort samengaan van Drimmelen, Made en Hooge Zwaluwe. Een eervolle vermelding was er voor de creatieve vondst: WaTerZwaluwe. Enkele voordelen van onze nieuwe naam: het kerkblad en onze Teams omgeving heten zo en regionale uitbreiding kan t.z.t. zonder naamswijziging. (Nagekomen bericht: helaas hebben we de naam aan moeten passen naar De Verbinding te Drimmelen)

- Bijeenkomst m.b.t Israël en Gaza

Marijn Gilhuis is op zoek naar een inleider waarbij een neutrale benadering of een belichting van beide zijden belangrijk is. Peter Kraak waarschuwt voor de mogelijke komst van radicalen die de avond verstoren. Een besloten avond kan dit voorkomen, maar staat haaks op onze wens om mensen uit de dorpen te betrekken. We denken hier verder over na. De avond zelf plannen we in voor 2e helft oktober of november.

- Vertrek Leander Schoormans

Leander heeft per 1 december een baan aanvaard als cantor van de St Antonius kerk in Breda. Daardoor verliezen wij onze zeer gewaardeerde cantor en dirigent van de cantorij. Leander heeft toegezegd voor ons op zoek te gaan naar vervanging. We gaan natuurlijk een spetterend afscheid voor hem voorbereiden.

Diaconie

Voor de diaconale werkgroep hebben zich al enkele mensen gemeld, maar verdere versterking is nog steeds zeer wenselijk.

Ouderlingen

We kijken terug op een mooie startdienst met aansluitende workshops. Daarvoor hadden we ook inspirerende samenkomsten met de cantate dienst, Rob Visser en Commissie Eredienst.

Helaas zijn er veel problemen met de techniek: sinds de modemverwisseling door Delta ontstaan steeds problemen met het geluid.

We kijken alvast vooruit naar het avondmaal van a.s. zondag. De dienst op 28 september wordt geleid door Jan-Gerd Heetderks i.p.v. Henk Jan Ketelaar.

Kerkrentmeesters

De inloop van afgelopen zaterdag was, mede dankzij de goede voorbereiding van Arjan Lucas, zeer geslaagd. De verbouwing van het ketelhuis is vergevorderd: cv en lucht-behandeling zijn gereed en kunnen na wat elektrawerk wordt aangezet. De aanpak van de

systeem bedacht waardoor hij door hem gebruikte sokken teruggeeft zodat we ze kunnen wassen en ze weer in de voorraad terug kunnen. Hij wil niet alleen vragen, maar ook geven. Mooi, toch?

Verzoeken om een tentje of slaapzak vragen speciale aandacht. Is je tent gestolen? In de fik gestoken? Wat heb je verder nodig om het uit te houden op straat?

Met de opbrengst van de collecte op 5 oktober kunnen we de voorraad sokken, ondergoed, toiletartikelen, tenten en slaapzakken op peil houden. Alvast hartelijk dank voor uw bijdrage!

Wietske Brenters.

Zondag 12 oktober Voedseldozen

Op 12 oktober collecteren we voor "voedseldozen", hoewel er geen dozen met producten afgegeven worden maar supermarktbonnen.

Op 16 oktober is het Wereldvoedseldag. In Nederland is de voedselsituatie veel beter dan in andere landen, toch is het bij veel mensen een hele toer om elke dag voldoende eten op tafel te zetten. Ook in onze gemeente Drimmelen zijn er mensen die (tijdelijk) krap bij kas zitten, meestal veroorzaakt door bepaalde omstandigheden, bijvoorbeeld een uitkering die pas na een paar maanden ontvangen wordt. In zulke situaties zijn "voedselbonnen" zeer welkom.

Zondag 19 oktober KIA Noodhulp

Het conflict en het geweld in het Midden-Oosten hebben dramatische gevolgen voor de inwoners van de regio. Kerk in Actie biedt noodhulp aan getroffen inwoners van Gaza, Libanon, de Westelijke Jordaanoever en Israël.

In Gaza worden hygiënematerialen, matrassen, dekens en maaltijden uitgedeeld aan mensen die op de vlucht zijn geslagen. Daarnaast ontvangen gewonden en kwetsbare groepen, waaronder zwangere vrouwen, medische zorg. Ook wordt psychosociale ondersteuning geboden om te herstellen van trauma's. Kwetsbare gezinnen krijgen financiële steun: een contant bedrag of een klein bedrag overgemaakt via hun mobiele telefoon.

Op de Westelijke Jordaanoever krijgen scholen ondersteuning bij het inrichten van hybride onderwijs voor leerlingen die vanwege de onveiligheid niet naar school kunnen.

Kwetsbare inwoners van Israël, zoals arbeidsmigranten, vluchtelingen en de bedoeïenenbevolking, krijgen psychosociale

ondersteuning en juridische hulp bij het opkomen voor hun rechten op de arbeidsmarkt. In Libanon ligt de focus nu op hulp aan kwetsbare inwoners die na het staakt-het-vuren teruggekeerd zijn naar Zuid-Libanon. Zij ontvangen huishoudspullen, hulp bij het herstel van eigen inkomsten en voorlichting over het gevaar van onontpofte munitie en bommen en het tijdig herkennen ervan.

Zondag 26 oktober Tools To Work

Tools To Work is een goededoelenorganisatie die de volgende doelstellingen heeft:

1. Het reviseren van tweedehands technische goederen voor kleinschalige projecten in ontwikkelingslanden.
2. Het aanbieden van werkervaring, sociale activering en dagbesteding aan baanlozen in Nederland
3. Overdracht van kennis van revisie van onze producten aan ontwikkelingslanden
4. Ontwikkelen van producten die een extra inkomen kunnen geven aan mensen in ontwikkelingslanden

Tools To Work in Teteringen is een stichting waar afgedankte spullen zoals oude naaimachines, breimachines, fietsen, gereedschappen en elektrische apparaten worden opgeknapt.

Veel van het opgeknapte materiaal wordt naar Afrikaanse landen gestuurd. Hiermee kunnen mensen in hun eigen levensonderhoud voorzien. Behalve transportkisten maakt de houtafdeling ook producten waarmee oud hout een nieuwe bestemming krijgt. Zo worden bijvoorbeeld oude traptreden omgewerkt tot kaasplankjes.

Tool To Work is een kleine en overzichtelijke vrijwilligersorganisatie. Zo'n 80 vrijwilligers werken twee of meer dagdelen per week aan het opknappen van materiaal of op de houtafdeling. Enkele vrijwilligers doen ook administratief werk.

Onze website geeft een beeld van wat wij doen.

Tools To Work in Teteringen is ook op zoek naar vrijwilligers.

Wil je bijdragen aan een betere wereld en zoek je een zinvolle dagbesteding voor twee of meerdere dagdelen, meld je dan bij ons aan door een bericht te sturen.

Je krijgt dan een rondleiding en samen kijken we welk werk het beste bij je past.

Aanmelding van vrouwen wordt extra op prijs gesteld! Website: Toolstowork.nl

Zondag 2 november Vluchtelingenwerk

Stel je voor: je bent je thuisland ontvlucht uit angst voor onderdrukking, vervolging en oorlog. Nu kom je aan in een vreemd land. Waar moet je heen en hoe bouw je hier een bestaan op? Dat – en meer – is waar VluchtelingenWerk bij ondersteunt.

VluchtelingenWerk biedt een warm welkom aan vluchtelingen die in Nederland aankomen en asiel aanvragen. Dat doen we als onafhankelijke organisatie, met betrouwbare informatie, advies en ondersteuning.

Wanneer vluchtelingen naar hun eigen woning in de gemeente verhuizen, komt er ontzettend veel op hen af. Zo moeten ze wegwijs raken in een onbekende stad of dorp, snel de Nederlandse taal leren en hun weg vinden in een doolhof van regelgeving. Onze maatschappelijke begeleiders staan vluchtelingen bij in deze roerige periode en helpen bij hun integratie in de Nederlandse samenleving.

Mensen op de vlucht laten álles achter op zoek naar veiligheid. Met uw steun komen we op voor de belangen van vluchtelingen en begeleiden hen van aankomst naar toekomst. Zodat ze vanaf dag één kunnen meedoen in de samenleving.

Helpt u mee om alle collecten tot een succes te maken? Hartelijk dank!

U kunt de collecten ook steunen door uw gift over te maken naar de bankrekening van de diaconie van uw gemeente:

NL74 RABO 0373 7105 26 t.n.v. Diaconie Protestantse gemeente Lage Zwaluwe o.v.v. collecte zondag + datum

NL96 RABO 0373 7392 30 t.n.v. Diaconie van de Protestantse gemeente Terheijden - Wagenberg, o.v.v. collecte zondag + datum

Deze worden ook na iedere online viering getoond. U mag natuurlijk ook uw collectebonnen inleveren bij één van de diakenen.

Hartelijk dank voor uw aandacht, moeite en bijdrage!

Namens de gezamenlijke diaconieën,
Annie Meijer

Bloemengroeten

Lage Zwaluwe en
Terheijden - Wagenberg

Iedere week staat er een mooi boeket bloemen op de avondmaaltafel in Lage Zwaluwe of in Terheijden. De boeketten voor de bloemengroeten in Terheijden - Wagenberg en in Lage Zwaluwe, en ook de bloemengroet vanuit de Ganshoek, worden iedere week geschonken door gemeenteleden. Na afloop van de kerkdienst worden de bloemen als groet, namens de kerk, naar één van onze gemeenteleden gebracht.

... en u weet het: mocht u/jij zelf iemand weten die een steuntje in de rug kan gebruiken, vergeet niet te bellen of te mailen naar Annie Meijer, telefoon 06 - 49 99 26 17 of e-mail annie.meijer.berends@gmail.com

Vanuit Terheijden - Wagenberg krijgen gemeenteleden een bloemetje naar aanleiding van een verjaardag vanaf 75 jaar en ouder, bij een bijzondere gelegenheid, bij ziekte of zomaar. Er worden ook regelmatig extra bloemen bezorgd.

Inloop Koffieochtend 17 oktober

Koffie, (soep) en ontmoeting in het Witte Kerkje. Welkom!

Komt u bij ons op de koffie? We starten **om 10.00 uur** met een kop koffie of thee met wat lekkers. In de tweede helft van de ochtend is er een eenvoudige broodmaaltijd met of zonder soep.

Voelt u zich welkom en neem vooral iemand mee! Opgeven is niet nodig. Als er dieet-wensen zijn is dat voor ons wél handig om te weten. Met hartelijke groet,

Joke Geerse

Bloemen op papier

Ik kom de afdeling op. Links en rechts strekt de gang zich uit. Wilma zit op de hometrainer. 'Ja, bewegen is belangrijk!', zegt ze, als ze me ziet. Verderop zit Anton. Ik zag hem vorige week en zoek hem weer op. Hij gaat me voor naar zijn kamer. Hij buigt zich voorover en met zijn pas aan het keycord strijkt hij langs het slot. De deur klikt open. We lopen het schemer van zijn kamer binnen.

'Mogen de gordijnen een stukje open?'
'Doe maar' zegt Anton, 'Ik heb ze dicht gedaan omdat de zon zo schijnt.'
Er staan twee stoelen in de kamer.
'Kan ik hier gaan zitten?', vraag ik.
'Ja hoor.'

Anton gaat op het bed, zitten. Op de andere stoel een stapel kleren. Anton zucht en zegt: 'Ik ben God kwijt!', en hij vertelt hoe hij eerder geloofde en God als nabije ervoer. Nu tast hij in zijn innerlijk duister. Hij kent de geloofswaarden nog wel, zegt af en toe een gebed, probeert een Psalm te lezen, maar het wil niet. En de mensen, vertelt hij, ziet hij ook niet zo vaak meer. 'Het duurt al zo lang, mensen worden me moe.', zegt hij.

Ik voel het. Het gaat niet vanzelf om bij Anton te zijn en erbij te blijven. Het vraagt energie. Van Anton om te vertellen, zijn stilte te doorbreken; van ons beiden om het in zijn kamer uit te houden waar de zwaarte bijna tastbaar is. Anton weert zich moedig, houdt vol deze weken en wacht of de deken van het zware gemoed van hem zal afglijden. We praten, we zwijgen.

Er wordt geklopt, Willem van de verpleging komt binnen: 'Anton, je hebt post!' Anton opent traag de envelop en haalt er een kaart uit. Hij leest 'm. Er komt een voorzichtige glimlach op zijn gezicht: 'Van Maria en Chris, ze denken aan mij!' zegt hij. Hij zet de kaart op zijn tafeltje in de hoek. Vanaf het papier fleurt een bos bloemen zijn kamer op.

Marijn Gilhuis

Een wens een schat de parel

Dat was het thema van de Pinksterdienst op 3 augustus jl. Hier een terugblik door Nab Bevelander.

Voorganger: Arja Kraal
Organist: Kitty Lokate
Lector: Dim de Visser
Ouderling van dienst: Nelleke ten Haaf

Orgelspel
Welkom
Aanvangslied, lied 217: 1, 2 en 3
Na het zingen van lied 217 bemoediging en groet
Na bemoediging en groet zongen we lied 217: 4
Na het zingen van lied 217: 4 gebed van de opgang
Na het gebed van de opgang zongen we lied 27b: 1 en 2
Na het zingen van lied 27b het smeekgebed
Na het smeekgebed zongen we het glorialied, lied 657: 1, 2 en 4
Na het zingen van lied 657 gebed voor de opening van het Woord
De eerste schriftlezing uit 1 Koningen 3: 9-12
Na de eerste lezing zongen we lied 849: 1 en 2
Na het zingen van lied 849 de tweede lezing uit Mattheüs 13: 44-46
Na de tweede lezing uit Mattheüs 13 de verkondiging een wens een schat en een parel
Na de verkondiging kort orgelspel
Na het mooie orgelspel zongen we lied 903: 1, 2 en 6
Na het zingen van lied 903 dankgebed – voorbede – stil gebed en het Onze Vader
Na de gebeden en het Onze Vader de inzameling van de gaven
Na de inzameling van de gaven zongen we het slotlied lied 793: 1, 2 en 3
Na het zingen van het slotlied gaf Arja Kraal ons de zegen mee van onze Here Jezus
Na de zegen zongen we Amen 3 keer gezongen
Het was een mooie dienst

Vriendelijke groeten van uw correspondent
Nab Bevelander

Onze Vader - vergeef ons onze schulden

... en vergeef ons onze schulden gelijk ook wij onze schuldenaars vergeven.'

De vraag om vergeving is de tweede bede in het Onze Vader waarin de mens centraal staat. De eerste was de bede om het brood, de eerste levensbehoefte van ons lijf. Zonder voedsel geen leven. Het lichaam heeft dat nodig! Maar niet van brood alleen leeft de mens. Van levensbelang is ook hoe mensen zich tot elkaar en God verhouden. Hoe is de relatie tussen mensen? Een basiservaring van mensen is dat relaties kunnen breken door wat mensen doen, bewust of onbewust. Een basiservaring is ook dat mensen zich vervreemd kunnen voelen van het bestaan, van het leven zelf, van God. Dat kan door wat je zelf doet of door wat je overkomt.

De breuk tussen mensen en God en tussen mensen onderling is een thema dat door heel de Bijbel heen naar voren komt, daarom is de bede om vergeving ook in het Jodendom belangrijk (Grote Verzoendag). Hoe kan die breuk hersteld worden? Vergeving speelt daarin een grote rol. Je kunt erom vragen, je kunt het geven, je kunt erover praten.

Wanneer Jezus zich in het Onze Vader richt tot God, is de vraag allereerst aan God: 'Vergeef ons onze schulden'. De relatie tussen God en mensen staat onder druk. Mensen gaan andere wegen dan die God voor ogen heeft. In de Bijbel kunnen we lezen hoe God de relatie herstelt met de mensen met wie God zich verbonden weet. Denk aan Noach die namens de mensheid opnieuw kan beginnen na de zondvloed. Jozef vergeeft en verzoent zich met zijn broers. Nineve wordt gespaard nadat alle inwoners berouw tonen en hun levenswandel omkeren. Israël keert uit ballingschap terug, begint opnieuw. Petrus wordt door Jezus in ere hersteld.

Bij deze opsomming hebben we het niet eens over het centrale verhaal van vergeving en verzoening waarin Jezus zelf een centrale rol heeft. Vanaf de vroege kerk is de dood van Jezus en zijn opstanding gezien als een teken van Gods vergeving en verzoening met mensen. Zo kan de relatie tussen mensen en God hersteld worden. Dat we kunnen bidden om vergeving hangt samen met de weg die Jezus is gegaan. We hoeven niet voor altijd van God vervreemd te leven. Gods liefde is altijd groter dan wat ons van die liefde afhoudt of scheidt. Binnen het Onze Vader is het bijzonder dat op deze bede volgt 'zoals wij ook onze

schuldenaars vergeven'. Wij komen opeens in beeld. Het gebed is gericht op God, maar gaat niet buiten ons om. Deze zin is evenwel lastig als we nagaan wat de samenhang is tussen Gods vergeven en de vergeving die wij schenken. Is het voorwaardelijk? Als wij vergeven, dan zal God vergeven? Of is het een gevolg: Als God vergeeft zullen wij dat ook doen. Of is het een constatering: God vergeeft, mensen dus (vanzelfsprekend) ook. Of is het een aansporing: vergeef ons God, dan zullen wij dat ook doen, Uw vergeving spoort ons daartoe aan! Misschien zitten al die betekenissen in dat 'zoals' verscholen. Er is een samenhang tussen Gods vergeven en het vergeven dat mensen elkaar doen, de vergeving die mensen elkaar schenken. Denk daarbij aan de gelijkenis van de onrechtvaardige knecht (Matteüs 18: 23-35). De heer van de knecht scheldt hem zijn schulden kwijt omdat zijn leven anders verwoest zou worden, als de heer alles op zou eisen. Het leven van de knecht is voor de heer meer waard dan de schuld, al doet dat de heer wel pijn. Maar dan als de knecht, opgelucht dat zijn schuld is kwijtgescholden, mensen tegenkomt die hem iets schuldig zijn, trekt hij hen het vel over de oren. Wanneer de heer dát hoort wordt de knecht alsnog gedwongen zijn schuld te betalen, sterker nog, het wordt hem aangerekend dat hij niet het leven van de ander even genadig tegemoet treedt als de heer zijn leven. Deze gelijkenis illustreert hoe de samenhang kan zijn tussen het herstel dat wij krijgen en het herstel dat wij geven aan anderen.

Wat blijft voor mij in deze bede is dat centraal in het Onze Vader en in ons geloof de notie staat dat de relatie tussen mensen en God en tussen mensen onderling hersteld kan worden. Een hoopvolle bede.

En tot slot nog twee opmerkingen:

1. Soms zeggen mensen 'ik moet toch vergeven, altijd?' en dat terwijl er geen schulderkenning en vraag om vergeving is. Dit is een thema waar ik graag een andere keer nader op in ga. Een passend antwoord op deze vraag heeft meer ruimte nodig. Bij vergeven komt vaak meer kijken en soms is het teveel gevraagd omdat de schade te groot is. Hoe dat zit, is iets voor een volgende keer.

2. En, waar Matteüs het woord schuld gebruikt, gebruikt Lukas in zijn versie van het Onze Vader het Griekse woord voor zonde, waarbij het niet alleen gaat om de daad zelf maar ook om de gevolgen ervan.

ds. Marijn Gilhuis

Startzondag - 7 september 2025 – Witte Kerkje Terheijden

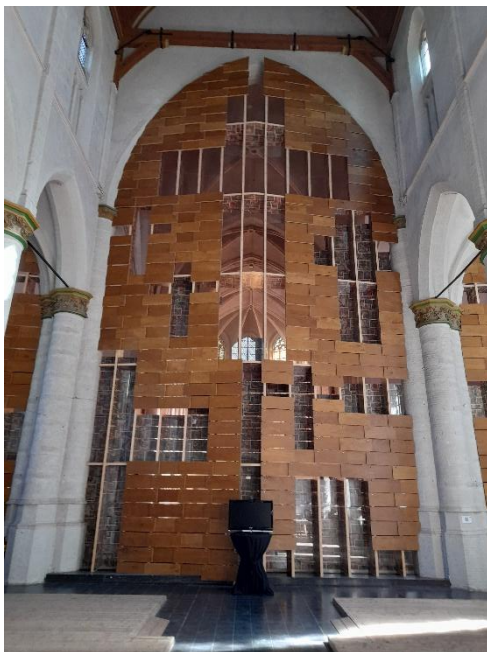
Thema: Kijk! Laat je verrassen door Gods Geest!

Omdat één beeld meer zegt dan 1000 woorden hierbij veel foto's en een kleine samenvatting van wat ervaringen tijdens de startzondag.

De preek was een verhaal vanuit 4 invalshoeken: moeder, zoon, vader en broer over de verloren zoon. Dit schilderij kwam terugkerend in beeld.

Deze uitspraak kwam in een omkaderend lied voorbij: "Je hebt 2 mensen nodig om een uitweg te vinden, zonder twijfel, ik zal er zijn als je de weg kwijt bent. Dan zoek ik met jou de weg terug."

Na de dienst verdeelden de aanwezigen zich over 5 werkgroepjes. Een 4-laagse verhalencirkel onder leiding van Jolanda Vos, een foto workshop die we hielden in de Antonius Abtkerk onder begeleiding van Marcel Raafs, een actie-workshop genaamd Samenloopjes onder leiding van Wietske Brenters, waarbij de deelnemers twee aan twee al wandelend een gesprek aan gingen, een duik-in gesprek, meer dan een praatje, verder een Bijbelverhaal onder leiding van Marijn Gilhuis en tenslotte een workshop Kijken aan de overkant: onder begeleiding van Kees Groeneveld namen de deelnemers een verrassend kijkje in de Antonius Abtkerk van de Vijf Heiligen-parochie, met Pierre Gruca als gids.

Tijdens de terugkoppeling onder het genot van een lekkere lunch, klaargemaakt door Inge en Madhu, vertelden de deelnemers aan elkaar over de ervaringen.

Als afsluiting was er een enthousiasmerende, energieke zangworkshop onder leiding van Leander Schoormans en leerden we canon zingen voor 'gevorderden'.

Annette Houtekamer

Mijmering

Zou er in de tijd van Franciscus van Assisi – hij leefde van 1181 tot 1226 – afval zijn geweest? En hoe zou hij daar dan mee om zijn gegaan? Deze vragen kwamen in me op toen ik deze zomer een paar etappes meewandelde in de 'Zonneliedpelgrimage'. Deze vindt plaats tussen maart en oktober in dag-etappes tijdens de weekenden. Hij loopt van Jorwerd naar Huijbergen en is dit jaar georganiseerd ter ere van 800 jaar Zonnelied, geschreven door Franciscus, en 10 jaar 'Laudato Si', de encyciek van paus Franciscus. Het waren heerlijke zaterdagen met mooie gesprekken en ontmoetingen.

Wat me opviel tijdens de eerste 2 etappes die ik meeliep: een paar mede-pelgrims raapten afval en deden dat in een tas die ze bij zich hadden om het vervolgens in een prullenbak te doen. De derde keer dat ik meeliep waren er 2 wandelaars met een afvalgrijper. Ze prikten afval op verzoek van de Franciscaanse Beweging, één van de organisatoren van de pelgrimstocht. Toen ik de 4e keer meeliep en beide afvalgrijpers tevoorschijn kwamen, besloot ik die dag daarmee te lopen. Het is ongelooflijk en ook bedroevend hoe snel de vuilniszak die ik meekreeg, zich vulde. Wat leuk was om te ervaren: ik kwam vanzelf in de achterhoede van de groep te lopen.

Tijdens één van de pauzes die dag vertelde een deelnemer die op een camping woont, dat hij één keer per jaar met 4 personen uit eten gaat van de opbrengst van de statiegeldblikjes die hij uit de containers haalt die op de camping staan. Zoveel weggegooide blikjes op één camping! Verbijsterend.

En Franciscus? Een afvalprikker had hij vast niet nodig. Kunststoffen en verpakkingen waren er niet. In zijn tijd waren grondstoffen kostbaar en werd alles met zorg gebruikt, hersteld en hergebruikt. Zelf leefde hij eenvoudig, zonder bezit en met een grote liefde voor de schepping. Graag laat ik me inspireren door hoe hij leefde en door mensen die zijn spiritualiteit leven en doorgeven. Als vanzelfsprekend afval rapen tijdens het wandelen is daar maar één voorbeeld van.

Wietske Brenters

A brass cylindrical container, possibly a small safe or a decorative box, featuring a prominent padlock on its front. The padlock is a combination of a brass body and a silver-toned shackle. The container has a triangular decorative element above the lock mechanism. The surface shows signs of wear and patina.

Wij merken dat het busje nu ook gebruikt wordt om geld in te doneren door mensen die de kerk bezoeken via de SWKT (Stichting Witte kerkje

[illegible]

De brandweer, de dierenambulance, gemeente, vogelopvangcentra noch valkeniers konden iets

We hebben een valkenier over de vloer gehad die met tennisballen probeerde de havik met vliegen moe te krijgen zodat ze dan naar beneden kwam en hij haar kon vangen, helaas ook dat lukte niet, maar het had wel als resultaat drie tennisballen in de kachels die aan het plafond hangen.

Wim Mooijekind
SWKT

Kortom, het Witte Kerkje voorziet in toenemende mate in een behoefte binnen onze gemeente. Toch zijn en blijven er zorgen over het voortbestaan van het kerkje. Energie en verzekering worden jaarlijks duurder en dat geldt ook voor het kleine onderhoud, maar nog veel belangrijker is het toekomstige grote onderhoud. Zo moet het dak dringend gerenoveerd worden en daar is veel geld mee gemoeid. Weliswaar hebben we gespaard en krijgen we subsidie, maar de offerte is vele malen hoger dan destijds ingecalculeerd én de subsidie daalt van 60% naar 50%. Hierdoor zullen we alle zeilen bij moeten zetten om dit te financieren en is er al helemaal geen zicht op de gewenste laatste fase van de uitbreiding (verlenging van de tuinzaal).

mw. Jolanda Vos - van der Linden en
ds. Marijn Gilhuis
(marijngilhuis@gmail.com; 0618315690)

Gaven laven

Clara was van haar fiets geduwd en kwam met haar hoofd tegen de stoeprand. Hersenletsel. Vlak na haar val had ze geen idee dat ze veranderd was. Iedereen om haar heen zag het wel. Langzaam drong het tot haar door, maar ze miste door haar letsel het vermogen om te voelen. Verdriet om wat er met haar gebeurd was, de val, het verlies van haar werk, de moeizame relatie met haar partner: ze wist het wel, maar voelde er niets bij. Vreemd was dat. Ze kende zichzelf nauwelijks terug. Ze vertelde in de gespreksgroep verhalen van misverstand: 'Voel je dan niets?' 'Weet dat dan niet meer?' We luisterden aandachtig.

Op een dag had ze een positief bericht: 'Ik voel weer!' Al het oefenen, de therapieën en de gesprekken hadden langzaamaan in haar het vermogen te voelen doen groeien. Een wereld ging voor haar open. We waren blij voor haar, ze straalde. Dit was een grote stap op haar lange weg om opnieuw te leven. Bij het weggaan, hield ze zich vast aan de deurklink, zoals altijd, haalde diep adem en stapte naar buiten. Lichtvoetig wandelde ze het zonlicht in.

Clara was thuis in de Bijbel en bij de Psalmen gezongen op hele noten. Bij haar verhaal heb ik dit gedicht geschreven met Psalm 23 in mijn gedachten.

Gaven laven

*Ik kijk verrast om mij heen:
Alles is hetzelfde, niets aan de hand!*

*Zij kijken naar mij en roepen in koor:
'De wereld is onveranderd!'
'Jij bent verwoest en opnieuw geboren!'
Ik draai me om op mijn as,
wankel.*

*Zij nemen me bij de hand
en leiden mij naar rustige wateren.
Mijn ziel wikt verkwikt
de beker
als de zon opgaat op de derde dag.
Ik voel als ooit tevoren.*

Marijn Gilhuis

De Verbinding – een naam als geschiedenis en program

Vanuit onze gemeente kwamen verschillende suggesties voor de naam van onze gemeente. We hebben gekozen voor de naam De Verbinding, daaraan toegevoegd te Drimmelen.

Deze naam vertelt over de weg die we als gemeenten tot nu toe gegaan zijn: zoeken naar verbinding tussen de gemeenten en tussen de dorpen. De geldt voor Lage Zwaluwe en Terheijden - Wagenberg, maar ook voor onze oecumenische contacten met de rooms-katholieke Kerk en met de contacten en samenwerking met Made, Drimmelen en Hooge Zwaluwe (al is het wel zo dat deze samenwerking na de 4-kring meer op persoonlijk titel gebeurt dan officieel via de kerkenraden). Daarnaast zou je de naam kunnen zien als beeld van de verbinding met de burgerlijke gemeente. We leven immers niet in het luchtledige. De naam biedt de ruimte om verschillende aspecten van wie we willen zijn als gemeente toe te lichten.

Bij al deze verbindingen tussen mensen, is daar de dragende Verbinding met God en Gods Geest, die ons inspireert om stappen als deze van samengaan en nieuwe vormen van kerkzijn te verkennen.

Het mooie is dat deze naam ons al bekend in de oren klinkt: dit blad draagt al deze naam en wij spreken in onze 'wandeling' al langere tijd over de gemeente De Verbinding.

Ik wens ons toe dat we in woord en daad dragers zullen zijn van deze naam!

ds. Marijn Gilhuis

De Magie van het Geloof –
Theologie over bezieling en
betovering- , door Kees van
Ekris (KokBoekencentrum
2025)

Kees van Ekris is de nieuwe scriba van de PKN. Hij is de komende jaren het centrale gezicht van onze kerken om het zo te zeggen. Om een idee te krijgen wat hij belangrijk vindt, hoe hij gelooft en kijkt naar de kerk, theologie en samenleving, biedt dit boek een mooie opstap.

Kees van Ekris verzamelt plaatsen en mensen met bezieling. Hij vraagt zich daarbij af wat mensen beweegt, wat hen inspireert. Het zijn niet op voorhand mensen met een christelijk geloof. Hij zoekt wel in die verhalen de verbinding, de resonantie (term van Hartmut Rosa) van het geloof en spiritualiteit in wat mensen bezielt. Wat mij daarin boeit, is dat Ekris op deze manier het gesprek tussen Christelijk geloof en brede inspiratie aangaat. Hebben hij en de anderen het over hetzelfde? Kan hij van de anderen leren? Is God ook daar vindbaar als God niet met zoveel woorden benoemd wordt?

Hij maakt nog een beweging: voorbij de persoonlijke inspiratie van mensen zoekt hij ook naar de dragende verhalen achter die ervaringen, de mythen, de grote verhalen. Dat kan zijn het verhaal van een voetbalclub in gesprek met een supporter van FC Utrecht (ook Ron Jans ontmoet hij), het verhaal van een bank in zijn gesprek met een manager van de Rabobank, de inspiratie en de verhalen van Stef Bos tegenover de roemverhalen van de muziekindustrie. Dit zijn zo een aantal mensen die Ekris spreekt.

Dat levert een boeiende en inspirerende bundel van interviews en reflecties op. Met Van Ekris krijgen we een inkijk in werelden die ons misschien vreemd zijn. Zijn reflecties helpen mij om mijn eigen drijfveren te onderzoeken en na te gaan hoe ik me erdoor laat leiden of tegenhouden.

Dit boek past ook bij zijn wens dat de kerken een plaats van ontmoeting worden voor mensen die verhalen van inspiratie, hoop en geloof willen delen, ook al hebben deze mensen verschillende achtergronden.

Van Ekris heeft een prettige schrijfstijl, het boek is mooi uitgegeven (hardcover, dik papier).

ds. Marijn Gilhuis

Hiernaast heb ik geschreven over het boek van Kees van Ekris 'De Magie van het Geloof'. Dit boek leent zich goed voor het gesprek over de vraag waar geloof zichtbaar wordt in de wereld om ons heen en in onze eigen levens. Aan het slot van het boek reikt Ekris een aantal vragen aan die starters kunnen zijn voor het gesprek.

Daarom wil ik een gespreksgroep opzetten rondom dit boek van Ekris. Ik wil eerst de deelnemers verzamelen, om daarna in overleg 6 bijeenkomsten te plannen waarin we met elkaar hoofdstukken en thema's uit het boek bespreken. Afhankelijk van de deelnemers plannen we de groep 's avonds of overdag.

Het boek kost nieuw € 26,99 of € 14,99 als e-book. Het is goed denkbaar dat mensen samen een boek kopen. Laat de mogelijke aanschaf van het boek geen belemmering zijn om aan de groep deel te nemen! *(de online bibliotheek heeft het als luisterboek – red.)*

Heb je belangstelling, laat het me weten,
marijngilhuis@gmail.com of via een appje naar
06 18315690.

ds. Marijn Gilhuis

[illegible]

Rommelmarkt zaterdag 18 oktober
Witte Kerkje Terheijden

Dit jaar houdt de Stichting Witte Kerkje Terheijden wederom een rommelmarkt en wel op zaterdag 18 oktober van 9.30 tot 16.00 uur in het kerkje aan de Hoofdstraat 1 te Terheijden.

De opbrengst komt ten goede aan het onderhoud van het monumentale kerkje zodat dit voor het dorp Terheijden en de Protestantse gemeente behouden kan blijven.

Wilt u spullen voor de verkoop op onze rommelmarkt geven dan zijn we daar blij mee. GEEN kleding en groot meubilair. Het zou fijn zijn wanneer u zelf uw spullen komt afgeven bij het kerkje. Op woensdag 15 oktober en donderdag 16 oktober is het kerkje daartoe geopend tussen 16 en 20 uur.

Svp alleen binnen spullen afgeven en niet voor de deur of het hek zetten.

Voor meer informatie:
Jan Vonk 06-27021028
info@wittekerkijeterheijden.nl

Vrienden van DHAN - Thuiswerken

We hebben al eens geschreven over het feit dat veel gezinnen in de regio Dindigul in Zuid-India rondtrekken om werk te vinden. Dagloners worden zij genoemd. Het lastige is onder meer dat de kinderen dan nauwelijks tot geen verzorging krijgen en maar wat rond zwerven door de dorpen.

DHAN is gestart met projecten die vrouwen betaald werk bieden én tegelijk de kans om thuis te werken en werk en zorg te combineren. Een win-win zeg maar.

Zo'n project is door Diny en haar medereizigers bezocht en hierbij gaan wat foto's. De dames hebben een weefgetouw op de veranda of in een aangebouwde ruimte bij het huis en produceren sari's. Deze

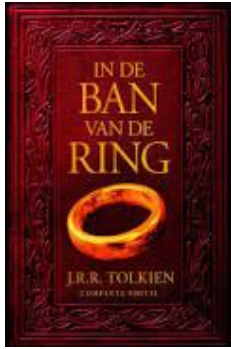

traditionele dracht wordt dagelijks gedragen door vrouwen in steden en vooral op het platteland en de dorpen. Het biedt de vrouwen een goed en stabiel inkomen en zorgt voor economische vooruitgang van zowel de gezinnen als het hele dorp. Want ja, meer inkomen betekent ook dat er meer kan worden besteed bij de andere lokale ondernemers. Een heel belangrijk vliegwiel voor stabiele groei van de levensstandaard van gezinnen en hun omgeving!

Steunt u alstublieft dit belangrijke werk? U kunt doneren op Bankrekening: IBAN NL77 RABO 0120 2603 36 . Kijk ook eens op onze website www.vriendenvandhan.nl

Van harte dank voor uw giften namens de drie bestuursleden:
Diny Fockens-Brink, secretaris;
Corné de Jonge, penningmeester;
Annette Houtekamer-van Dam, voorzitter

In de ban van het geloof van J.R.R. Tolkien

Wat hebben Tolkien, Gollem en de profeet Jona met elkaar te maken? Avond over J.R.R. Tolkien en zijn spiritualiteit.

Wat bezielde J.R.R. Tolkien toen hij 'In de Ban van Ring' schreef? Wat kunnen we achter het verhaal en bepaalde personages vinden aan schatten van betekenis, aan mooie vergezichten, aan theologie?

Tolkien was een gelovige rooms-katholieke man. Anders dan zijn vriend C.S. Lewis, wilde Tolkien een werk schrijven dat betekenis had in zichzelf. Hij was wars van directe verwijzingen naar zijn eigen geloof, wat Lewis wel nadrukkelijk deed in zijn werk. Toch kun je in het werk van Tolkien, dat veel meer omvat dan In de Ban van de Ring, sporen vinden van zijn spiritualiteit, zijn (katholiek) christelijk geloof.

In deze avond wil ik een met u nagaan waar in werk van Tolkien we sporen van christelijk geloof kunnen vinden. Wat zegt dat over zijn werk? Helpt dat ons om ons geloof scherp te krijgen? Is dat inspirerend? Of denk je misschien, laat het werk met rust, het is een geweldig verhaal!

Een avond om te luisteren, verhalen en inzichten te delen. En om te genieten van Tolkien en zijn werk!

En, voor wie huiverig is voor het genre 'Fantasy' is dit een goede gelegenheid om kennis te maken met een van de grondleggers ervan.

Wanneer: maandag 27 oktober 2025

Waar: Het Witte Kerkje, Terheijden

Tijd: 19.30 uur – 21.30 uur

Spreker: ds. Marijn Gilhuis

Samen in het Witte Kerkje

Alle thema's van het leven komen voorbij tijdens onze goede gesprekken met diepgang. Vreugde, angst, liefde, dood, kinderen, opvoeding, relaties, lessen in het leven, uitdagingen, vragen, enzovoort.

Met elkaar bespreken we in een vertrouwde en veilige omgeving wat ons bezighoudt. Vanuit onderwerpen die mensen zelf inbrengen of dingen die we meemaken, maar ook doordat we een kaartje trekken, er iets voorgelezen wordt of andere inbreng.

Iedere avond ontstaat vanzelf en spontaan. Religie is niet leidend maar geloof en spiritualiteit (en alle overtuigingen en twijfels die daar bij horen) zijn zeker ook onderwerpen die voorbij komen. Spiritualiteit is de zoektocht naar ieders eigen waarheid en dat is waar Samen in het Witte Kerkje op gebaseerd is, met respect voor ieders mening of overtuiging en met het doel te leren van elkaar.

Je bent altijd welkom, met of zonder aanmelding en zonder verplichting alle bijeenkomsten bij te wonen. Iedere keer staat op zichzelf. Voor de maaltijd is aanmelding vooraf wel nodig. Je kunt dan ook aangeven of je een dieet hebt.

Heb je vragen of wil je meer weten?

Kijk eens op de website:

www.sameninhetwittekerkje.nl.

Je mag mij ook mailen of bellen op

welkom@sameninhetwittekerkje.nl
of 06-52046806.

Een hartelijke groet,

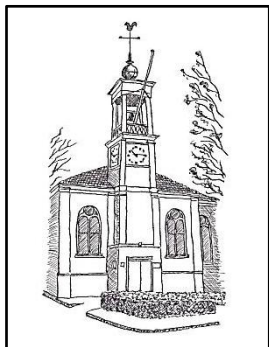
Edwin Vonk

Agenda

oktober 2025			
03	Samen aan tafel	17.30	Tuinzaal Terheijden
06	Een goed gesprek	19.30 uur	Tuinzaal Terheijden
08	Een goed gesprek jongerengroep	19.30	Tuinzaal Terheijden
10	Een goed gesprek ochtendgroep	9.30 uur	Tuinzaal Terheijden
08	Oecumenisch overleg	19.30 uur	
14	Kerkenraad	19.30 uur	Terheijden
17	Koffieochtend	10.00 uur	Tuinzaal Terheijden
27	In de ban van Tolkien	21.30	Tuinzaal Terheijden

In oktober is het nog *geen* Bijbellezen op donderdagochtend om 9.00 uur in de consistorie te Lage Zwaluwe.

Lage Zwaluwe

Kerkgebouw:

Kerkstraat 49, Lage Zwaluwe
Postadres: Schoven 1
4926 DR Lage Zwaluwe

Scriba:

Kees Groeneveld
Schoven 1, tel. 06 – 11 41 27 80

Bankrekeningnummers:

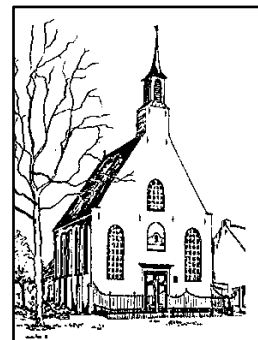
Bankrekening College van Kerkrentmeesters:
NL40 RABO 0373 7073 55 of
NL77 RABO 0126 7069 56
t.n.v. Protestantse gemeente te Lage Zwaluwe

Bankrekening kerkblad:
NL40 RABO 0373 7074 52
t.n.v. Protestantse gemeente te Lage Zwaluwe

Bankrekening solidariteitskas:
NL31 RABO 0373 7075 17 t.n.v. Protestantse
gemeente te Lage Zwaluwe

Bankrekening De Cantorij:
NL 96 RABO 0373 7428 19
t.n.v. PG Lage Zwaluwe Cantorij

Bankrekening Diaconie:
NL74 RABO 0373 7105 26
t.n.v. Diaconie Protestantse gemeente
Lage Zwaluwe

Terheijden – Wagenberg

Kerkgebouw:

Hoofdstraat 1, Terheijden

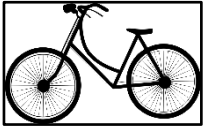
Scriba:

Annette Houtekamer – van Dam
Hartelweg 22, tel. 076 - 5870320

Bankrekeningnummers:

Bankrekening College van Kerkrentmeesters:
NL73 RABO 0373 7298 47
t.n.v. CvK Beheer Protestantse gemeente
Terheijden - Wagenberg

Bankrekening Diaconie:
NL96 RABO 0373 7392 30
t.n.v. Diaconie van de Protestantse gemeente
Terheijden – Wagenberg

Kijk en verwonder!

Het was 14 oktober 2014 en ik zat samen met mijn moeder aan tafel. Voor ons lag de 4-lagige verhalencirkel, een kleurrijk en speels hulpmiddel om met elkaar in gesprek te gaan over 'het leven'. Op de buitenrand van deze cirkel prijken de vier jaargetijden: lente, zomer, herfst en winter. Ik vroeg mijn moeder wat de herfst bij haar opriep. Ze noemde de kleurenpracht. En waar ze aan dacht bij de herfst van je leven? 'Dankbaarheid overheerst, niet het gemis dat bepaalde dingen voor mij verleden tijd zijn, zoals fietsen of grote reizen maken.' Zo kwamen alle seizoenen voorbij in ons gesprek. Tot aan de winter van het leven. 'Daar ben ik nog niet aan toe,' sprak ze resoluut. Wat wil je, ze was pas vijftientig. Wat een waardevolle herinnering, dit gesprek tussen moeder en dochter. Het gaf me op een heel andere manier toegang tot mijn moeders zicht op haar eigen leven.

En ik, welk seizoen vind ik passen bij mijn leef-tijd? Of misschien beter: bij hoe ik deze beleef? Ik laat de vraag nog even rijpen. Mijn leeftijd (63) valt in de levensfase die omschreven wordt als de vroege ouderdom. En dat terwijl ik maar wat graag vertel de jongste dochter te zijn in het gezin Van der Linde. Kortgeleden werd mij duidelijk dat ik in andermans ogen toch heus zo jong niet meer ben. Tijdens de feestavond op de bruiloft van mijn nichtje maakten dertigers plaats voor mij (klein van stuk) zodat ik wat meer vooraan stond tijdens de quizvragen voor het bruidspaar. Heel attent! Toen er ook stoelen werden neergezet – 'Gaaf u toch lekker zitten' – heb ik dat vriendelijk maar beslist afgeslagen. Ze moesten me eens zien wandelen en fietsen! Was het een stripverhaal geweest, dan stond in het gedachtenwolkje boven mijn hoofd: Je wordt ouder, Jolanda, geef het maar toe.

En dan herinner ik me de gespreksbijeenkomsten in de Ganshoek, in juli en augustus. Gemeenteleden tussen de 70 en 90 jaar vertelden over hun beleving bij het onderwerp Oud worden, oud zijn en geloven. Ik wist mij omringd door mensen met een rugzak vol levenservaring. Ze kwamen er eerlijk voor uit dat het een hele kunst is om je aan te passen als beperkingen qua lichaam en geest onontkoombaar blijken. Als je zelfstandigheid gaandeweg afneemt en je meer en meer hulp en ondersteuning nodig hebt. Bij dit alles is geloof voor de één een dragende kracht, 'zit in de haarvaten', terwijl de ander worstelt met 'Waar is God in mijn nood?' Ik hoorde het belang van aanvaarden, van tevreden zijn met wat er nog is en kan. Dankbaarheid en vertrouwen helpen daarbij. Ik ging wijzer naar huis dan ik kwam.

Nog een mooi samenzijn: het rondetafelgesprek op 9 september, startzondag, in Terheijden. Ik zie ons nog zitten, met z'n zevenen, rond de verhalencirkel. In alle rust stonden we stil bij de vier draaibare lagen, voorzien van een kleurrijk takkenstelsel. We lieten ons uitnodigen tot het vertellen over wat kleuren met ons doen. We deelden wat ons blij maakt, wat moed geeft, maar ook over wat ons beangstigt. We ontdekten: de vier lagen van de verhalencirkel horen bij elkaar. Van binnen naar buiten gezien, van de natuurelementen naar de zintuigen en van de levensvragen tot de jaargetijden. Ik besepte, niet voor het eerst, de waarde van ontmoeting en verbondenheid. Over samen kijken, over vertellen, luisteren en je verwonderen. Terugkijkend op momenten als deze ervaar ik het werk van Gods Geest.

En welk seizoen ik vind passen bij wie ik nu ben en hoe ik mijn leef-tijd beleef? De nazomer. Mijn tussentijd.

Jolanda Vos - van der Linde, pastoraal medewerker.